

‘Spreek niet meer van een “Graccident”. Als er een Grexit komt, is het omdat de schuldeisers of ten minste het IMF dat willen.’

Eerder dan de Grieken zijn het de geldschieters die voortdurend aan de voorwaarden morrelen, schrijft econoom **PAUL KRUGMAN** (op zijn blog).

© pn

VERBOD OP NEGATIONISME HOUDT HET NET IN STAND

Juridisch-technisch is op de veroordeling van Laurent Louis wegens negationisme weinig aan te merken, maar je kunt wel vraagtekens plaatsen bij het nut van de wet, schrijft **JOGCHUM VRIELINK**. Ze wekt de indruk dat er iets te verbergen zou zijn en is zo een cadeau voor samenzweringstheoretici.

De negationismewet bestaat niet!

Laurent Louis werd veroordeeld door de correctionele rechtbank. ‘Negationisme verbieden geeft het een aantrekkingskracht.’ © Bert Van Den Broucke/pn

JOGCHUM VRIELINK

Wie? Postdoctoraal onderzoeker rechtsfaculteit KU Leuven.

Wat? Waar een verbod op uitingen van negationisme van kracht werd, nam de productie ervan toe.

Ex-parlements lid en voltijds relschopper Laurent Louis is veroordeeld voor negationisme, wegens een blogbericht dat hij in 2014 schreef (*DS 24 juni*). Nog even en zijn gerechtelijke palmares is langer dan zijn parlementaire (waarbij helpt dat dat laatste erg beperkt is).

Louis' straf was niet gering: zes maanden met uitstel, 18.000 euro boete en onverkiesbaarheid voor zes jaar. Het Interfederaal Gelijkekansencentrum was ‘verheugd’ over de uitspraak. Het stelde ons ook gerust: met de vrijheid van meningsuiting heeft dit alles niets te maken, negationisme is immers een misdrijf. Maar zo eenvoudig is het niet.

Mediamisser

Het Centrum heeft in zoverre gelijk dat de veroordeling van Louis op grond van de negationismewet terecht lijkt. De wet van 1995 bestraft personen die de genocide door de nazi's ontkennen, schromelijk minimaliseren, pogen te rechtvaardigen of goedkeuren.

De mediaweergave van wat Louis schreef, wekte de indruk dat hij vooral de wet had bekritiseerd, middels de passage ‘Het is niet verboden het verloop van andere historische evenementen in vraag te stellen. Het is daarentegen wel verboden om het bestaan van de gaskamers in vraag te stellen’.

Hij zou ook een ‘loutere’ vraag hebben gesteld bij een uitspraak waarvoor Jean-Marie Le Pen in Frankrijk werd veroordeeld. ‘Jean-Marie Le

Pen heeft gezegd dat de gaskamers slechts een detail waren in de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog en dat kan choqueren’, zo blogde Louis volgens de media, ‘maar als we er even over nadenken, is dat zo verkeerd?’

Als dat echt het enige was wat Louis had geschreven, dan zou hij allicht niet strafbaar zijn geweest: kritiek op de wet is toegelaten en je mag je vermoedelijk ook hardop afvragen of het ‘zo verkeerd’ is wat Le Pen zei. Maar Louis deed meer en dat viel in de media, vreemd genoeg, niet te lezen. Zo voegde hij, na zijn vraag over Le Pen, een antwoord toe dat de man gelijk gaf: ‘Als je het werk bestudeert van bijvoorbeeld professor Faurisson is er reden om te denken dat die uitspraak dichter bij de realiteit zit dan bij een misdrijf’. Robert Faurisson is eveneens een veroordeelde negationist. Hij is bekend wegens zijn claims dat er nooit gaskamers bestaan zouden hebben in de vernietigingskampen.

Louis schreef ook nog dat het weliswaar duidelijk was dat er veel Joden werden vermoord en opgesloten en dat hij dat ‘nooit in vraag zou stellen’, maar dat zulks ‘om wetenschappelijke redenen’ anders lag voor de gaskamers. Voor soortgelijke en zelfs minder verregaande uitspraken werden al eerder mensen veroordeeld wegens ‘minimalisering’ van de nazi-genocide.

Averchts recht

Een slechte mediaweergave dus, en een terechte veroordeling: *case closed*?

Toch niet. Het probleem is dat de negationismewet zelf een aanfluiting van de expressievrijheid is en bovendien het mooiste cadeau ooit voor samenzweringstheoretici.

Holocaustontkenners lijken nochtans de ideale kandidaten voor censuur. Wat ze zeggen en schrijven is feitelijk onjuist en bovenal diep kwetsend voor overlevenden en de nagedachtenis aan de miljoenen die stierven. Maar de vrijheid van meningsuiting is er ook voor wettelijke uitingen. Bovendien is de wet een zwaktebod: ze wekt de indruk dat er iets te verbergen zou zijn en dat de waarheid de voor-

Nogal wat negationisten vinden vervolging helemaal niet erg, wegens de media-aandacht: moet de staat zich echt laten inschakelen in zo’n propagandaspel?

denstrijd tegen de leugen niet kan winnen. Hoewel er altijd individuen zijn die zich door debat niet laten overtuigen, blijkt dat een verbod de zaak verergert.

In landen waar negationisme verboden is, neemt de productie van negationistisch materiaal na het verbod veelal toe. Het krijgt de aantrekkingskracht van de verboden vrucht, terwijl degenen die ontvankelijk zijn voor negationistische ideeën al anti-establishmentfiguren zijn die complottheorieën genegen zijn. Het verbod geeft hen vaak dat laatste duwtje. Nogal wat negationisten vinden die vervolging bovendien helemaal niet erg, wegens de media-aandacht die ze met zich meebrengt. Soms lokken ze hun vervolging daarom zelfs actief uit. Zo stuurde een notoire negationist jarenlang zijn publicaties aan het (huidige) Interfederaal Gelijkekansencentrum. Het Centrum gaf diverse keren gehoor aan dat ‘vervolgingsverzoek’. Moet de staat zich echt laten inschakelen in zo’n propagandaspel?

Ook komen de daders, door het strafproces, vaak in contact met nieuwe medestanders, zodat sprake is van groepsvormende effecten. De ironie wil, kortom, dat de negationismewet bestendigend werkt: ze houdt zelf het probleem in stand dat het verbod zagezegd rechtvaardigt. Het verbod wordt gewettigd door toenemend negationisme, maar die toename wordt zelf mede versterkt door het verbod. Wordt het geen tijd om die cyclus te doorbreken?